

УДК 336.145.2

С. Г. Саєнко,
к. е. н., викладач кафедри обліку та аудиту,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя
О. Р. Саєнко,
ст. викладач кафедри обліку та аудиту,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя
М. О. Баранова,
студентка, Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

ОЦІНКА СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ США: ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ, ХАРАКТЕРНІ РИСИ ТА СУТНІСНІ АСПЕКТИ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

S. Sayenko,
PhD, lecturer of the department of accounting and auditing Zaporizhzhya national university, Zaporizhzhya
E. Sayenko,
senior lecturer of the department of accounting and auditing Zaporizhzhya national university, Zaporizhzhya
M. Baranova,
student of the department of accounting and auditing Zaporizhzhya national university, Zaporizhzhya

EVALUATION OF USA TAXATION: BASIC PRINCIPLES, CHARACTERISTICS AND ESSENTIAL ASPECTS OF THE TAX REFORM FOR UKRAINE

У статті проаналізовано стан та структуру системи оподаткування Сполучених Штатів Америки в сучасних умовах економічного розвитку. Розкрито закономірності встановлення та співвідношення різних податків на федеральному та регіональному рівнях. Досліджено рівень податкового навантаження на суб'єкти господарювання та роль податків у формуванні федерального та регіонального бюджетів. Проведено аналіз порядку податкового адміністрування та механізму оподаткування прямими та непрямими податками. Визначено проблеми розвитку податкових відносин США. Обґрунтовано стратегічні орієнтири розвитку системи оподаткування з урахуванням стимулювання ефективності діяльності економічних суб'єктів господарювання. Доведено необхідність системного удосконалення податкової політики України щодо розвитку економічних відносин та зростання бюджетних надходжень.

The article analyzes the structure of the United States of America tax system in the present economic situation. Revealed regularities of establishment and the relationship of different taxes at the federal and regional levels. Investigated level of the tax burden on business entities and the role of taxes in the formation of the federal and regional budgets. Held analysis of the order of tax administration and taxation mechanism of direct and indirect taxes. Identified problems of development fiscal relations of US. Identified the problem of tax of US relations. Grounded strategic guidelines for the development of the taxation system, taking into account the effectiveness of the stimulation of economic subjects. Proved the necessity to improve the system of tax policy of Ukraine for the development of economic relations and increase budget receipts.

Ключові слова: податок, збір, бюджет, система оподаткування, податкова політика, ставка, база оподаткування.

Key words: tax, budget, tax system, tax policy, rate, basis of taxation.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Ефективність системи оподаткування визначається тим, наскільки цілеспрямовано вона вирішує комплекс

завдань пов'язаних з управлінням економікою держави. Шляхом оптимального розподілу доходів суб'єктів підприємництва та громадян забезпечується дохідна

Таблиця 1. Витяг з рейтингу Paying Taxes-2014 (за підсумками 2013 року)

Країна	Показник	Всього податкових платежів	Податок на прибуток	Податок з доходів фізичних осіб	Інші податки
Податкові платежі					
США		11	2	4	5
Україна		28	1	24	3
Час на сплату податків					
США		175	87	55	33
Україна		390	100	140	150
Загальна податкова ставка					
США		46,3	27,9	9,9	8,5
Україна		54,9	11,2	43,1	0,6

частина бюджету, необхідна для фінансування соціальних процесів та розвитку як України в цілому, так і регіонів. Система оподаткування має бути побудована таким чином, щоб сприяти пріоритетним напрямкам економічного та соціального розвитку держави.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Питанням застосування зарубіжного досвіду при побудові вітчизняної системи оподаткування приділялася значна увага відомих науковців. Карлін М. І. розглядає основні податки та порядок їх застосування у США. Структура й особливості функціонування податкових органів у Сполучених Штатах аналізувалися Поповою Л.В. Дослідженню досвіду зарубіжних країн щодо побудови систем оподаткування та адміністрування податків присвячено працю Андрущенко В.Л. та Данілова О.Д. [4]. Питання організації податкового адміністрування в Україні досліджують провідні українські вчені: З. Варналій, С. Захарін, Т. Єфименко, А. Кізіма, А. Крисоватий, В. Луїна, П. Мельник, В. Мельник, С. Онишко, В. Опарін, А. Соколовська, В. Суторміна, С. Терещенко, О. Тимченко, В. Федосов, С. Юрій. Попри всі наукові надбання в нашій країні показники ефективності роботи податкової служби є недостатньо високими, зберігається значний рівень витрат на збір та облік. До того ж спостерігається великий обсяг податкового боргу платників податків, що спричинено як наявністю фактів умисного ухилення від сплати податків, так і збитковістю діяльності багатьох суб'єктів господарювання.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Мета наукового дослідження полягає в проведенні всебічного аналізу питань, пов'язаних із функціонуванням системи оподаткування США задля удосконалення системи оподаткування в Україні, з визначенням заходів з оптимізації як порядку податкового адміністрування, так і механізму оподаткування прямими та непрямими податками.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Економіка США — найбільша та найбільш диверсифікована економіка, яка утримує лідерство в світі останні 100 років.

Сполучені Штати Америки є федеративною республікою з автономними державними та місцевими органами влади. Податки накладаються в США на кожному з цих рівнів. Це одна з двох країн у світі (друга країна — Еритрея), у якій прибуток нерезидентів оподатко-

вується та тарифікується таким же чином, як резидентів [3].

У цій країні одна з найбільш розвинених податкових систем. Штати посідають 64 місце (Україна 164 місце) в рейтингу Paying Taxes-2014 (за підсумками 2013 року) завдяки відносно невеликій кількості платежів (11) при досить високій їх загальною ставкою (46,3%). Для американської податкової системи характерне переважання прямих податків над непрямими (співвідношення 7:3) (табл. 1) [11].

Найбільш впливовим федеральним відомством є Міністерство фінансів (Department of the Treasury, інколи перекладається також як

Державне казначейство) — головна фінансова установа держави [5]. Основний структурний підрозділ мінфіну США СВД — Служба внутрішніх доходів (Internal Revenue Service). Діяльність СВД поєднує функції власне податкової служби і податкової поліції [2].

До числа основних в Америці належать податки на доходи, що сплачуються фізичними особами та корпораціями; податок на соціальне забезпечення (внесок); податок на майно юридичних осіб та податок на майно, що переходить у порядку спадкування або дарування, які стягуються тільки на рівні штатів і місцевих органів влади; акцизи. Якщо у більшості європейських держав одним з провідних є податок на додану вартість, то в США він відсутній [8, с. 87].

Розглянемо систему федеральних податків. У центрі системи федеральних податків знаходиться індивідуальний прибутковий податок (personal income tax), забезпечуючи близько 49% податкових надходжень до федерального бюджету. Цей податок аналог українського податку на доходи фізичних осіб.

Платники індивідуального податку діляться на чотири категорії: самітні фізичні особи; подружні пари, які сплачують податки спільно; члени сімей, які виплачують податок самостійно; голова домогосподарства (у США поняття "домогосподарство" об'єднує людей, що займають окреме житлове приміщення (будинок, квартиру), а голова домогосподарства — член домогосподарства, на ім'я якого дане житлове приміщення, що служить постійним місцем проживання для домогосподарства, придбано на правах власності або оренди (суборенди); якщо такої людини в домогосподарстві, то головою домогосподарства може вважатися будь-який член домогосподарства у віці 15 років і старше).

Максимальна ставка індивідуального податку в Сполучених Штатах складає 39,60 відсотків. У 2014 році найвища ставка застосовується до оподатковуваного прибутку понад 457 600 USD для подружніх пар, котрі подають спільну декларацію; 40 6750 USD для неодружених осіб та 228800 для подружжя, яке подає декларацію окремо. Ставка податку застосовується до різних джерел доходу: заробітна плата, дивіденди, відсотки [4].

В Україні звичайна ставка індивідуального доходу складає 15%, максимальна ставка (17%) застосовується до доходу за місяць понад поріг в 10 мінімальних зарплат (12180 грн. станом на 1 січня 2014 р.). Динаміку змін ставок індивідуального доходу подано на рисунку 1 [10].

Особи мають право претендувати на пільги (personal and dependency exemption) для себе і будь-яких утриманців, яких вони підтримують. Особиста пільга діє так само, як податкове вирахування: це зменшує оподатковуваний дохід, так що ви в кінцевому підсумку платите податки на менший дохід. Персональний розмір пільги щорічно індексується з урахуванням інфляції. Для податкового року 2014, персональний розмір пільги \$ 3950. Якщо хтось ще може представити вас в якості утриманця, то ви не можете використати свою особисту пільгу. Подружжя, яке подає спільну податкову декларацію може претендувати на дві особисті пільги, по одному для кожного з подружжя, навіть якщо один з подружжя заробляє весь дохід.

Особиста пільга поступово зменшує на 2 відсотка кожні \$ 2500, якщо скоригований валовий дохід за рік перевищує граничне значення. Для одружених, які подають декларації окремо, 2 відсотки застосовуються до \$ 1250. У таблиці 2 представлений діапазон доходу для отримання особистої пільги [4].

На другому місці за питомою вагою у доходах федерального бюджету (біля 33,5%) знаходяться цільові соціальні податки або внески (обов'язкові платежі) у фонди соціального страхування: податок для фінансування програм соціального страхування (social security tax), податок для медичного обслуговування (medicare tax), податок на фінансування допомоги по безробіттю (unemployment tax).

Податок на соціальне страхування (пенсії по старості та інвалідності, допомоги по тимчасовій непрацездатності) справляються в залежності від фонду заробітної плати за ставкою 12,4%, яка розділяється порівну — по 6,2% для роботодавців і працюючих. За таким же принципом розщеплюються порівну ставка податку (2,9%) на медичне обслуговування та податок у фонд допомоги по безробіттю (14,5% від фонду заробітної плати).

Зокрема за рахунок податку на медичне обслуговування фінансуються федеральні програми Medicare — безплатного лікування літніх людей (старших 65 років) і Medicaid — безплатної або пільгової медичної допомоги тим, хто не може оплачувати лікування. Щодо податку на прибуток корпорацій (corporate income tax), то він складає близько 10% доходів федерального бюджету (близько 200 млрд дол.).

Платниками корпоративного податку є місцеві організації (створені за законами США) та іноземні (інші юридичні особи). Максимальна ставка, по якій проводиться стягування даного податку, становить 40%. Ставка податку застосовується до чистого доходу компаній, який був отриманий за один фінансовий рік. У таблиці 3 представлено ставки корпоративного податку.

Головним інструментом підтримки та стимулювання бізнесу в США є застосування для нього більш м'якої системи оподаткування. З цієї метою в американському законодавстві при справлянні податку на доходи юридичних осіб застосовується велика кількість пільг. Найбільш поширені податкові кредити бізнесу з метою стимулювання інвестицій (регулярний податковий та інвестиційний кредит) [5].

Особливість американського податку на прибуток корпорацій полягає в тому, що максимальна ставка в

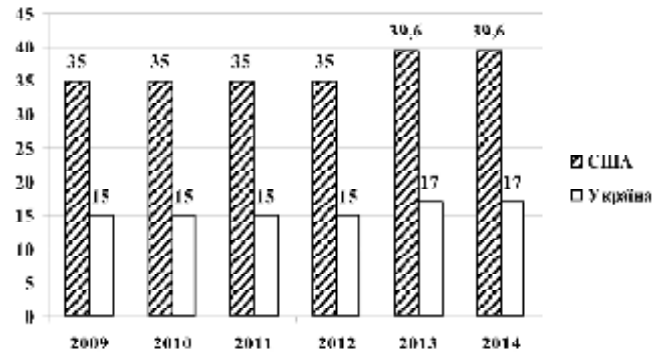

Рис. 1. Динаміка ставок індивідуального податку в Україні та США за 2009–2014 рр.

Таблиця 2. Діапазон доходу для особистої пільги на 2014 рік

Статус	Від (\$)	До (\$)
Одружені, що подають спільну декларацію	305050	427550
Вдова (вдовець)	305050	427550
Голова домогосподарства (Head of Household)	279650	402150
Самітні фізичні особи	254200	376700
Одружені, що подають окремі декларації	152525	213775

Таблиця 3. Ставки корпоративного податку

Від	До	Ставка
\$ 0	\$ 50,000	15%
50000	75000	\$ 7500 + 25%
75000	100000	13750 + 34%
100000	335000	22250 + 39%
335000	1000000	113900 + 34%
1000000	1500000	840000 + 33%
1500000	18333333	5150000 + 38%
18333333	-----	35%

загалом прогресивній шкалі оподаткування знаходиться не в кінці шкали, а в її середині. Порівняння динаміки максимальних ставок корпоративного податку в Україні та США подано на рисунку 2.

Всі корпорації, незалежно від розміру, оподатковуються в однаковому порядку, в тому числі мають право на податкові кредити. Збори акціонерів вправі прийняти рішення, за яким податок сплачується не на корпоративному рівні, а самими акціонерами в формі при-

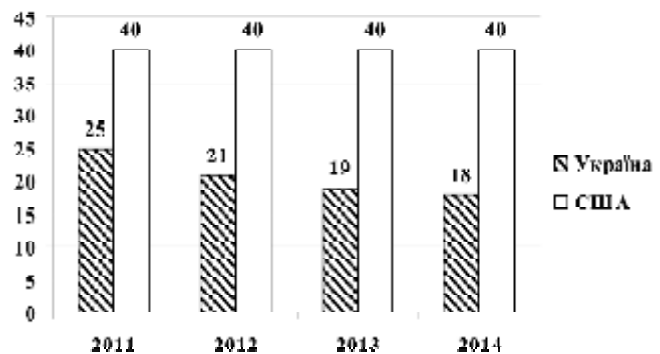

Рис. 2. Порівняння динаміки максимальних ставок корпоративного податку в Україні та США

Таблиця 4. Ставки АМП

Статус	Неодружені	Одружені зі спільною декларацією	Одружені з окремими деклараціями	Корпорації
Низька податкова ставка	26%	26%	26%	20%
Висока податкова ставка	28%	28%	28%	20%
Поріг застосування низької ставки	\$ 179 500	\$ 179 500	\$ 89 750	-----

буткового податку з дивідендів. Саме у такий спосіб сплачує податок на прибуток більшість американських корпорацій.

Прибуток, одержаний корпорацією, підлягає подвійному оподаткуванню: перший раз як дохід корпоративної господарської одиниці, другий раз, як прибуток після сплати корпоративного податку, що підлягає розподілу між акціонерами. В результаті сукупний тягар обох податків може сягати і навіть перевищувати 60%.

Крім розглянутих індивідуального і корпоративного прибуткових податків, у США справляється так званий альтернативний мінімальний податок (Alternative Minimum Tax), який був запроваджений у 1969 р. з метою запобігання зменшення платниками з високим рівнем доходів податкових зобов'язань шляхом зловживання пільгами, знижками і кредитами, передбаченими для податку на прибуток корпорацій (тобто легалізованого ухилення від податків). Для АМП кількість пільг значно скорочена. Отже, АМП — реакція на можливість такої комбінації пільг і знижок, що здатна звести податкові зобов'язання нанівець. Якщо АМП, нарахований однаково на дохід корпорації чи фізичної особи, перевищує суми звичайних зобов'язань по корпораційному й індивідуальному прибутковим податкам, то платник має сплатити саме альтернативний податок. Ставки АМП представлено в таблиці 4 [5].

Альтернативний мінімальний податок прийнято, щоб примусити тих, хто має право на численні пільги, хоч що-небудь платити. Американські фахівці так оцінили цю форму оподаткування: "Альтернативний мінімальний податок — це один доказ відсутності внутрішньої логіки в нашій податковій системі... Такий податок є визнанням невдачі. Він демонструє не тільки дефекти системи, але й нездатність Конгресу справитися з ними".

Податок на спадщину і дарування — податок на майно, яке переходить до спадкоємців (посмертний податок) і/або роздаровується при житті. За американським законодавством спадкова маса складається з грошових коштів та цінних паперів, нерухомості, страховок, бізнес — інтересів і інших активів. Отримана підсумкова вартість зменшується на іпотечні кредити та інші борги, на витрати з управління майном, а також на інші витрати. Для резидентів США (платників податків, що мають постійне місце проживання на території Сполучених Штатів, а також громадян США) існує істотна податкова пільга, яка в 2012 році становила 5 млн 120 тис., а в 2013 році 5 млн 250 тис. американських доларів. Розмір податкової пільги змінюється щороку. Тобто якщо спадщина не перевищує цих сум, то ніякі податки

з нього не платять, а якщо перевищує, то податком обкладається, тільки те, що перевищує ці суми частини спадщини. У той час в деяких "дорогих" штатах, наприклад, таких, як Нью-Йорк неоподатковувана податком сума складає всього 1 млн доларів.

Ставка на неоподатковувану частину спадщини (що перевищує вищевказані суми) розрізняється в різних штатах. Вона варіюється в залежності від близькості споріднення спадкоємця і спадкодавця. Для близьких родичів вона може бути 1 — 2 % (що пережили подружжя може взагалі бути звільнені від сплати податку). Для осіб, які не є родичами ставка на неоподатковувану частину спадщини набагато більше, вона може реально доходити до 55%.

Для нерезидентів (осіб не мають постійного перебування в державі) ситуація набагато важче. Неоподаткована на спадкування сума складає всього 60 тис. доларів. У той час слід зазначити, що для осіб цієї категорії податковий обов'язок є неповною. Тобто майно, яке знаходиться за межами Сполучених Штатів податком взагалі не обкладається. Сплата податку може бути відстрочено на строк від шести місяців до чотирьох років. Необхідно зауважити, що існує більше кількості абсолютно законних способів уникнути сплати податку на спадщину. Найпростіший з них це страхування життя, цьому випадку страховка просто покриває суму податку на спадщину. У свою чергу нерухомість можна просто оформити на юридичну особу.

Податок на спадщину та дарування дуже дорогий в адмініструванні через великі затрати часу, складності обліку й оцінки об'єктів оподаткування, а також труднощі врахування на визначення податкових зобов'язань степені родинних зв'язків, які в юридичному сенсі бувають дуже заплутаними. Тому майбутнє податку на спадщину і дарування в США знаходиться під знаком питання. Конгрес прийняв рішення про поступове скасування даного податку, хоч президент загрожує накласти на цей законопроект вето.

Акцизи в США забезпечують приблизно 4% доходів федерального бюджету (близько 70 млрд дол.). Акцизи установлені на нафтопродукти, алкоголь, тютюнові вироби, шини, знаряддя для мисливства та рибальства, транспортні та комунікаційні послуги. Звичайно, в такій моторизованій країні, як США на першому місці за своїм фіскальним значенням знаходиться акциз на бензин. Акцизну природу мають також природоохоронні збори, які входять у вартість хімічної та іншої продукції, що шкодить природі, руйнує озоновий шар.

Помітна особливість американської системи федеральних податків — відсутність податку на додану вартість, що вочевидь суперечить загальносвітовій тенденції. Полеміка навколо цього податку ведеться в США давно, але уряд так і наважився запровадити ПДВ на федеральному рівні. Можливі причини полягають у тому, що проти налаштовані впливові ділові кола, з погляду яких ПДВ не надає реальних конкурентних переваг американським корпораціям на внутрішньому ринку та у зовнішніх економічних зв'язках.

Розглянемо систему штатних і місцевих податків. Відповідно до принципів фінансової автономії та бю-

джетного федералізму, котрі історично склалися в США, кожна з ланок бюджетної системи має власні, закріплені за нею податкові доходи. Між окремими бюджетами податки розмежовуються на підставі трьох підходів:

— виключного права (податок закріплений за одним із бюджетів: федеральним, штатним чи місцевим);

— співпадаючого права (на один і той же податок мають право різні рівні влади, податкові надходження розподіляються між бюджетами в дольовому порядку або мають форму надбавок; наприклад, у такому порядку справляється податок на майно, надходження від якого розподіляються між бюджетами штату та місцевими бюджетами міст, графств, округів);

— делегованого права або "правила Ділона" (з одного рівня влади на інший разом із певними повноваженнями передаються і адекватні податкові доходи, необхідні для їх фінансування).

Основу доходної бази штатних бюджетів складають прибуткові податки з громадян і корпорацій, а також податок із продаж [9].

Ставки прибуткового податку диференційовані в залежності від штату в діапазоні від 2 до 15%. Реальну автономію штатів відображає також порядок визначення оподаткованого доходу та справляння індивідуального прибуткового податку, що кожен із штатів робить по-своєму. Так, одні оподатковують лише доходи громадян свого штату, незалежно від місця походження доходів. Інші обмежуються доходами, одержаними в межах даного штату. Треті враховують всі доходи, незалежно від території їх походження. Подібний різнобіт створює умови для так званої міграції податків із штату в штат, і, звичайно, породжує серйозні труднощі в адмініструванні податків. Крім того, штати мають право установлювати власний неоподатковуваний мінімум.

Податок із продаж (sales tax) — різновид податку з обороту — стягують у 44 штатах. Ставки знаходяться в межах від 2 до 8,5%. Самі високі ставки в Алабамі (8,5%). У США цей податок не позначають як такий на ціннику або в меню. Податок зазвичай буде доданий до ціни на касі або дописаний в на рахунок. Алкоголь, ліки, ювелірні вироби, сигарети, їжа ресторану, одяг, електроніка, послуги та багато іншого, крім бензину, може оподатковуватись цим податком за вказаною схемою. Наприклад, пляшка вина коштуватиме \$ 50. Місцевий податок на алкоголь на 20%. 20% від \$ 50 дорівнюватиме \$ 10. Це означає, що \$ 10 буде додано до ціни пляшки вина, тобто до сплати буде 60 \$.

Як виняток, у штаті Мічиган, одному на всю країну, з 1975 р. запроваджений податок на додану вартість.

Аналог податку з продаж існує і в Україні — податок на додану вартість. В Україні існує дві ставки податку: 0% та 20% [10].

На рівні штатів справляється також податок на ділову активність, який складається з двох частин: податку з річного обороту (ставки 1—2,5%) і податку на фонд заробітної плати (1,6%) [5].

Серед місцевих податків найперше фіскальне значення має податок на нерухоме і рухоме майно. В загальній сумі місцевих податків доля майнового подат-

ку в окремі роки перевищує 80%. До нерухомого майна відносять землю, будинки, будівлі та споруди різного призначення. Їх велика кількість природна для урбанізованої країни, де в одному Нью-Йорку налічується 1 мільйон будівель. Під рухомим майном розуміють 2 групи власності. До першої належать виробниче обладнання, товарні запаси, худоба, а також деякі предмети особистого користування та побутового призначення (витвори мистецтва, антикваріат, коштовності); до другої — цінні папери (акції, облігації), договори і патенти, що засвідчують право їх власника на певний дохід.

Ключова проблема оподаткування майна — облік та оцінка об'єктів податку. В більшості штатів вартість майна визначають спеціальні управління оцінки нерухомості один раз в два роки. Видатки на адміністрування майнових податків, затрати часу, зусиль, грошей на консультування й оскарження з боку платників (compliance costs) значно вищі, ніж в інших податків [1].

Ставка податку на нерухоме майно (землю і будівлі) сягає 6,75% від 1/3 їх оціночної вартості, але в середньому по країні складає 1,4%.

Щодо характеристики української податкової політики, то: по-перше, вона математично обтяжлива. По-друге, вона спрямована виключно на фіскальний результат (тобто, на збір податків до бюджету, а не на стимулювання росту бізнесу). За підрахунками МФК, у дрібного бізнесу на те, щоб спілкуватися із податковою системою йде сума, еквівалентна 8% обсягів товарообігу. В Америці — не більше 2,6%, навіть якщо мова йде про найдрібніші компанії [7, с. 379].

У США існує багато безкоштовних комп'ютерних програм (таких як TurboTax, H&R Block), які дозволяють за лічені хвилини підготувати річний податковий звіт. Його потім необхідно подати до 15 квітня до федеральної податкової служби (IRS — Internal Revenue Service) і до 30 квітня до податкової служби штату [12].

Якщо працівник переплатив податок, то йому повертають суму переплати чеком, надісланим поштою протягом кількох тижнів. У протилежному випадку працівник має сам додати чек на суму податку, який він не доплатив. Особи з низьким рівнем доходу можуть бути взагалі звільнені від сплати податку.

Наприклад, у штаті Айова граничний річний дохід до \$9000 звільняє від податку штату. Крім того, під час кризи соціально незахищені працівники отримали податковий кредит на кілька сот доларів на рік. Звільнені від оподаткування також певні витрати на медичні послуги, на встановлення енергозберігаючих систем у будинках тощо. Вся процедура настільки автоматизована, що податки можна сплачувати і отримувати відшкодування повністю через Інтернет".

Враховуючи, що в Штатах ціни на житло, автомобілі, одяг і харчі нижчі ніж в Україні, наші громадяни, котрі мають дохід менше \$ 9000 в рік, теж могли б звільнитися від усіх податків на дохід, тим більше, що усі ми сплачуємо податок на додану вартість при покупці товарів і послуг [12].

Більше того, в США є гарантія, що податківець допоможе при складанні декларації, вони випускають з цього приводу тисячі безкоштовних брошур. Також там

є гарантія, що твої надходження триматимуться у таємниці, а в законодавстві записано: в разі, якщо за різними схемами сплати податків (наприклад, подружжя може скласти кожен окрему декларацію, або одну на двох) виходять різні суми, то ти можеш заплатити меншу суму.

Якщо врахувати хоча б цю невелику кількість аспектів податкової системи США, то податкова політика України почне ефективно функціонувати, враховуючи потреби як платників, так і держави.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідження порядку функціонування системи оподаткування США дало змогу оцінити і розкрити її вплив на фінансово-економічні процеси та економічний розвиток держави і на цій підставі визначити основні напрями гармонізації системи оподаткування України:

- вдосконалення податкового механізму сприяння активізації інвестиційного та інноваційного процесів;
- мінімізація витрат та часу з податкового адміністрування;
- розробка адекватного порядку формування та подання податкової звітності для різних категорій платників.

Література:

1. Amadeo K. How the U.S. Federal Debt and Deficit Differ and How They Affect Each Other [Електронний ресурс] К. Amadeo. — Режим доступу: http://www.useconomy.about.com/od/fiscalpolicy/p/US_Debt_Deficit.htm
2. Internal Revenue Service [Електрон.ресурс]. — Режим доступу: <http://www.irs.gov/Businesses/Small-Businesses-&Self-Employed/Estate-Tax>
3. Penne R. The Tax Policy Briefing Book A Citizens Guide for the 2012 Election and Beyond / R. Penne. — Washington: Urban-Brookings Tax Policy Center, 2008. — 457 р.
4. Sales tax institute [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.salestaxinstitute.com/resources/rates>
5. The New York State. Department of Taxation and Finance [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.tax.ny.gov/pit/estate/etidx.htm>
6. World Bank national accounts data [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://data.worldbank.org/>
7. Варналій З. Підвищення ефективності податкової політики як чинник конкурентоспроможності підприємництва України / З. Варналій // Теоретичні та прикладні питання економіки: зб. наук. пр. — К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2009. — Вип. 19. — 379 с.
8. Вінниченко О.Л. Аналіз закордонного досвіду використання спрощеної системи оподаткування / О.Л. Вінниченко // Вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця. — 2013. — №4. — С. 85—90.
9. Кучеров И.И. Налоговое право зарубежных стран: курс лекцій / И.И. Кучеров. — М.: АО "Центр ЮрИнфоР", 2003. — 374 с.
10. Податковий кодекс України: за станом на 28 січня 2014 року N 736-VII зі змінами та доповненнями від

01 січня 2011 року / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

11. Річний звіт "Paying Taxes 2014: The global picture" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/assets/pwc-paying-taxes-2014.pdf>

12. Україні варто запровадити податкову систему як у США: податки із зарплати платять працівники, а не роботодавці [Електронний ресурс]. — <http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/33245/>

References:

1. Amadeo, K. (2013), "How the U.S. Federal Debt and Deficit Differ and How They Affect Each Other", About, [Online], available at: http://www.useconomy.about.com/od/fiscalpolicy/p/US_Debt_Deficit.htm. (Accessed 30 Apr 2014).
2. Internal Revenue Service (2014), "Estate Tax", available at: <http://www.irs.gov/Businesses/Small-Businesses-&Self-Employed/Estate-Tax> (Accessed 29 apr 2014).
3. Penne, R. (2008), Tax Policy Briefing Book A Citizens Guide for — the 2012 Election and Beyond, Urban-Brookings Tax Policy Center, Washington, USA.
4. The New York State. Department of Taxation and Finance (2014), "Estate Tax", available at: <http://www.tax.ny.gov/pit/estate/etidx.htm> (Accessed 1 may 2014).
5. Sales tax institute (2014), "State sales tax rates", available at: <http://www.salestaxinstitute.com/resources/rates> (Accessed 27 may 2014).
6. World Bank national accounts data (2012), "Research report", available at: <http://data.worldbank.org/> (Accessed 2 may 2014).
7. Varnalij, Z. (2009), "Improving the effectiveness of fiscal policy as a factor in business competitiveness Ukraine", Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky [Theoretical and Applied Economics questions], Zbirka naykovih prats' [Scientific publication], Vydavnycho-polihrafichnyj tsentr "Kyivs'kyj universytet", Kyiv, Ukraine, pp. 379.
8. Vynnychenko, O. L. (2013), "Analysis of foreign experience to a simplified tax system", Visnyk KhNEU im. S. Kuznetsia, no. 4, pp. 85—90.
9. Kucherov, Y. Y. (2003), Nalohovoe pravo zarubezhnykh stran [Tax law abroad], AO Tsentr YurYnfoR, Moscow, Russia.
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine "The Tax Code Ukraine", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 30 November 2014).
11. The annual report (2014), "Paying Taxes 2014: The global picture", available at: <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/assets/pwc-paying-taxes-2014.pdf> (Accessed 27 November 2014).
12. Kramariv, T. (2011), " Ukraine should implement tax system in the US: taxes from wages paid to employees, not employers", Teksty.org.ua, [Online], available at: <http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/33245/> (Accessed 30 Nov 2014).

Стаття надійшла до редакції 30.11.2014 р.